

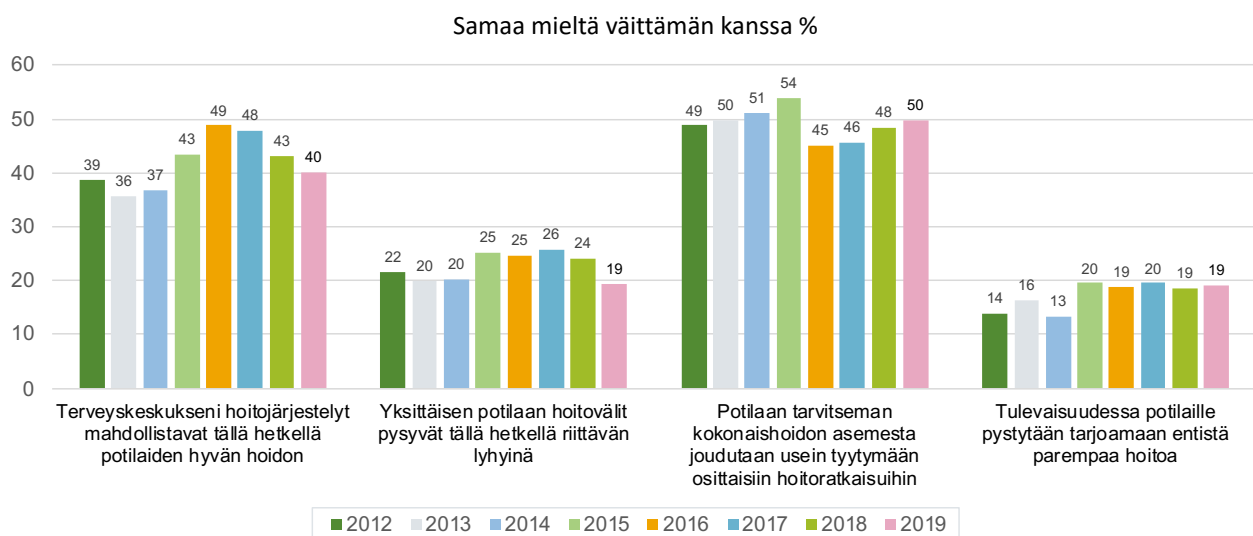
Suomen Hammaslääkäriliiton vastaukset kansliapäällikkö Sillanaukeen 16.5.2019 sote-alan järjestöille lähettämään pyyntöön keinoista turvata palveluiden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta

Tausta

Suun sairaudet heikentävät monin tavoin terveyttä, elämänlaatua ja työkykyä. Hoitamattomuus tulee kalliiksi niin yksilölle kuin koko yhteiskunnalle. Suu- ja hammassairauksien ehkäisyyn, hoitamiseen ja hoitojärjestelyihin tulee panostaa aiempaa selvästi enemmän. Ne kuuluvat itsestään selvästi yhteiskunnan vastuulla oleviin terveyspalveluihin. Suu ei ole erillinen osa elimistöstä.

Tällä hetkellä noin puolet aikuisista saa suun terveydenhuollon palvelut terveyskeskuksista asiakasmaksuilla, joilla katetaan vajaa puolet hoidon todellisista kustannuksista. Puolet aikuisista saa hoidon vastaavasti Kela-korvauksen tukemana yksityisvastaanotoilta. Kela-korvauksia on kuitenkin leikattu kohtuuttomasti vastoin voimassa olevan lainsäädännön henkeä. Alun perin Kela-korvaukset kattoivat noin puolet hoidon kustannuksista, mutta nyt ne kattavat enää keskimäärin 14 % hoidon hinnasta. Tämä on merkittävä syy siihen, että terveyskeskuksiin pyrkii koko ajan entistä enemmän potilaita. Hoitojonot ovat jopa yli puolen vuoden mittaisia ja hoitokäyntien välit paikoin kohtuuttoman pitkät. Kaikenikäisillä tulisi kuitenkin olla yhdenvertainen oikeus terveeseen suuhun varallisuuteen, elämäntilanteeseen tai asuinpaikkaan katsomatta.

Alla olevassa kuvassa terveyskeskuksessa työskentelevien hammaslääkäreiden vastaukset kysymykseen hoitojärjestelyjen toteutumisesta (Lähde: Hammaslääkäriliiton työmarkkina-tutkimukset 2012 - 2019).

Hammaslääkäriliiton hallitusohjelmataavoite hoitotakuuseen liittyen

Tiukennetaan suun terveydenhuollon hoitotakuu 6 kuukaudesta 3 kuukauteen, jotta ihmiset pääsevät hoitopolun alkuun. Estetään samalla hoitojen tarpeeton pitkittyminen säätämällä riittävän tiukasti hoitojen valmistumisesta kohtuuajassa. Suun terveydenhuollon erityinen ongelma on se, että hoitoon päästyään potilaan hoitokäyntien välit ovat usein kuukausia, mikä voi myös heikentää hoidon onnistumista. Nämä muutokset tulevat lisäämään painetta julkisen terveydenhuollon palveluille. Tarvitaan siis lisäresursseja. Palvelujen takaamiseksi:

- Korotetaan Kela-korvauksia väliaikaisesti esimerkiksi 4 vuoden ajaksi. Tämä on mahdollista tehdä joko siten, että kaikkia korvauksia korotetaan esimerkiksi vuoden 2014 tasolle tai sitten niin, että korotus kohdennetaan tutkimuksiin ja ehkäisevään hoitoon.
- Tiukennetaan palvelusetelilakia siten, että terveyskeskuksen on annettava potilaalle palveluseteli silloin, kun se ei itse pysty tuottamaan STM:n yhtenäisten hoidon perusteiden mukaisia hoitopalveluja hoitotakuun edellyttämin periaattein.
- Uudistetaan palvelusetelijärjestelmä siten, että sen käyttöönoton kynnyksensä sekä potilaan, järjestäjän että tuottajan kannalta olisi mahdollisimman matala.

Eri ammattiryhmien välinen työnjako

Suomen Hammaslääkäriliitto, Suun Terveydenhoidon Ammattiliitto ja Tehy ovat jo pitkään tehneet yhteistyötä eri ammattiryhmien väliseen työnjakoon liittyen. Järjestöt pitävät toimivaa työnjakoa ja sen hallittua kehittämistä välttämättöminä, jotta suun terveydenhuollon palvelut voidaan turvata koko väestölle myös tulevaisuudessa. Työnjaolla parannetaan hoidon saatavuutta, vähennetään kustannuksia ja lisätään kaikkien ammattiryhmien työn mielekkyyttä.

Työnjaon on pohjauduttava säädöksiin ja sen lähtökohtina tulee olla potilasturvallisuus ja hoidon korkea laatu. Tutkimus, taudinmääritys ja niiden pohjalta laadittu hoitosuunnitelma on selkeästi rajattu hammaslääkärin tehtäviksi. Jokaisella aikuispotilaalla tulee olla hammaslääkärin tutkimukseen ja taudinmääritykseen perustuva hoitosuunnitelma, johon sisältyy suunnitelma työnjaosta, määräaikaista terveystarkastuksista ja ennaltaehkäisevästä hoidosta sekä arvio seuraavasta tutkimusajankohdasta.

Järjestöjen yhdessä tekemä sivusto työnjaosta sekä yhteinen kannanotto ja tiedote:

<https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/tyoelama/toimiva-tyonjako-suun-terveydenhuollossa>

Lisätiedot:

Toiminnanjohtaja Matti Pöyry, matti.poyry@hammaslaakariliitto.fi, p. 050 1892

Varatoiminnanjohtaja Anja Eerola, anja.eerola@hammaslaakariliitto.fi, p. 050 5407289